

Matrix ambtelijke reactie op concept-accountantsverslag 2019 (bevindingen) vóór bespreking

Bespreking vond plaats op 16 april 2020 om 14:15 uur met PwC, concerncontroller, domeinmanager, portefeuillehouder en coördinator jaarstukken. Op basis van de bespreking volgt nog een geactualiseerde versie. De geactualiseerde versie zal worden besproken in de Auditcommissie 28 mei 2020.

Onderdeel uit accountantsverslag	Kopje	Onderwerp	Omschrijving/bevinding	Ambtelijke reactie	Opmerking n.a.v. bespreking
Kernboodschappen	Realisatie resultaat positiever dan begroot	Gerealiseerde resultaat	het gerealiseerde resultaat voor bestemming is € 3.341.000 negatief. In de begroting na wijziging was uitgegaan van € 5.085.000 negatief.	PwC benoemt hierbij het gerealiseerde resultaat voor bestemming reserves. Het resultaat na bestemming reserves, wat in principe het resultaat van de jaarrekening is, wordt niet benoemd in het accountantsrapport.	PwC vindt het belangrijk het resultaat ook voor bestemming reserves weer te geven, maar zal ook een koppeling toevoegen naar het resultaat na bestemming reserves.
Kernboodschappen	Covid-19	Paragraaf Covid-19	PwC geeft aan dat nog een paragraaf aan de jaarstukken moet worden toegevoegd, waarbij de onzekerheden voor de gemeente door het Covid-19 virus worden toegelicht. (gebeurtenissen na balandatum)	We zijn hiervan op de hoogte en hebben hier intern overleg over. Er is al een concept tekst opgesteld, die uiteindelijk afgestemd zal worden met PwC. PwC geeft aan dat deze tekst waarschijnlijk landelijk nog afgestemd zal worden.	
Uitkomsten controle	-	Tabel controleverschillen en tabel fouten en onzekerheden	Er zijn geen verschillen/bedragen benoemd in de tabellen. Betekent dit dat er geen bevindingen zijn gedaan die materieel zijn en binnen de toelichtingsgrens vallen? Of is deze tabel nog niet ingevuld.	N.v.t., betreft vraagstelling aan PwC.	Deze tabellen worden nog gevuld, na de afrondingen van de controles vanuit het sociale domein.
Jaarverslag	Kwaliteit jaarverslag	Duurzaamheid	De kwaliteitsmeter m.b.t. duurzaamheid is enigszins gedaald. PwC schrijft dat de ambities mbt duurzaamheid slechts beperkt terugkomen in de jaarrekening 2019.	Door een half jaar durende openstaande vacature is minder aandacht is besteed aan het taakveld duurzaamheid. De evaluatie van het duurzaamheidsbeleid is door deze onderbezetting vertraagd. De daling van de kwaliteitsmeter is terecht.	
Jaarverslag	Kwaliteit jaarverslag	Overige kwaliteitmeters	Veel van de wijzer mbt 2019 zijn enigszins lager dan 2018 (ondanks dat deze bijvoorbeeld beide in het vak van voldoende vallen).	Is dit ook daadwerkelijk zo beoordeeld, of is dit om de meter van 2018 ook in beeld te hebben?	Doordat de meter van 2018 in beeld moet zijn wijken deze in de marge af van de meter van 2019. Terwijl in de praktijk de beoordeling hetzelfde is.
Jaarverslag	Informatiewaarde jaarverslag	Leesbaarheid toelichtingen	PwC adviseert om in het jaarverslag het saldo van de verschillen mee te nemen en de reservemutaties als subtotale telling te laten zien. Dit om de leesbaarheid van de toelichtingen te verbeteren.	Na ontvangst van dit rapport is nog contact gezocht met PwC. Hoewel wij voldoen aan de vereisten van het BBV geeft PwC aan het lastig te vinden om uit het verschil tussen begroting en realisatie voor mutaties bestemmingsreserves in één oogopslag de oorzaken eruit te halen vanuit de tekstuele toelichting. Gemeente Bernheze wil graag meedenken over hoe dit opgepakt kan worden voor de volgende jaarrekening.	We zullen nog in overleg gaan om de informatiewaarde voor de raad met dit onderdeel toekomstig te verbeteren.
Jaarverslag	Kwaliteit van de paragrafen	Risico's in paragraaf weerstandsvermogen	Wij hebben als uitgangspunt om structurele risico's voor 10 jaar mee te nemen. PwC stelt de vraag of deze dan gedekt moeten worden uit het weerstandsvermogen of moeten worden gedekt vanuit de meerjarenbegroting.	De reserve weerstandsvermogen is de aangewezen dekking voor een risico dat zich voordoet. Bij het eerstvolgende moment zal een hereiking van de risico's plaatsvinden. Een tekort of surplus van de reserve zal via de reserve nog nader te bestemmen lopen.	
Jaarverslag	Kwaliteit van de paragrafen	Risico's in paragraaf weerstandsvermogen	PwC adviseert om in de paragraaf weerstandsvermogen uit te werken hoe het proces van risicoanalyse tot stand komt en welke keuzes er worden gemaakt t.a.v. de beheersing van de risico's.	Riskmanagement is nog geen standaard instrument dat we gebruiken. Het biedt wel voordelen in de zin om de effecten van risico's te minimaliseren.	
Jaarverslag	Kwaliteit van de paragrafen	Kengetallen in de paragraaf financiering	De kwaliteit van de paragraaf financiering kan toenemen als per kengetal het effect voor gemeente Bernheze wordt uitgewerkt.	We geven al vanuit het oogpunt van Bernheze een korte toelichting per kengetal. Hoe deze zich bijvoorbeeld verhoudt tot landelijke of gewenste normen. Graag horen we wat PwC verder bedoeld met deze aanbeveling.	Het geeft toegevoegde waarde voor de informatiewaarden aan de raad wanneer de kengetallen vanuit oogpunt Bgemeente Bernheze extra worden toegelicht.
Jaarrekening	Bevindingen sociaal domein	Bevindingen sociaal domein	We merken op dat veel (bijna alle) bedragen nog moeten worden gevuld in het accountantsrapport m.b.t. cijfers en bevindingen binnen het sociale domein.	N.v.t. Overleg loopt nog met PwC.	De controles vanuit het sociale domein zijn bijna afgerond. PwC zal vervolgens de tabellen vullen mbt onzekerheden en fouten.
Jaarrekening	Bevindingen sociaal domein	Onzekerheden LTA	I.v.m. de niet mogelijke vaststelling van de prestatielevering bij LTA heeft PwC hierbij deze zorglasten als een onzekerheid in de controle aangemerkt.	Hierover zijn we nog in overleg met PwC.	
Jaarrekening	Ontwikkelingen grondexploitaties	Opbrengsten grondexploitaties	In het accountantsrapport is benoemd dat de projecten Zwarte Molen en Hildebrandstraat respectievelijk € 2 miljoen en € 1 miljoen aan opbrengsten hebben gerealiseerd.	Dit is niet correct. Volgens het financieel pakket is dat respectievelijk € 0,7 miljoen en € 1,2 miljoen.	PwC gaat dit checken en aanpassen indien blijkt dat de cijfers onjuist zijn.
Jaarrekening	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	Incidentele baten en lasten	PwC adviseert om in de financiële verordening op te nemen wat het grensbedrag (minimale omvang) is voor toe te lichten incidentele baten en lasten.	Dit zullen we met de volgende actualisatie van de financiële verordening meenemen. Deze staat dit jaar gepland.	PwC geeft aan graag gedurende het proces van actualisatie van de financiële verordening over de schouder mee te kijken en te adviseren.
Jaarrekening	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	Cybersecurity bij Covid-19	Gemeente Bernheze heeft nog geen standaard software voor het beveiligd delen van bestanden of gelijktijdig werken in een bestand. Hiervoor adviseert PwC om na te gaan welke software het beste past, gezien de aard van de gegevens binnen de gemeente.	Voor het veilig overdragen van bestanden aan derden maken we gebruik van zorgmail. Indien intern gegevens gedeeld worden doen we dit door deze intern beschikbaar te stellen op een gemeenschappelijke interne omgeving. Voor het delen van bestanden / gelijktijdig samen werken aan een bestand zijn inderdaad nog geen voorzieningen beschikbaar. Indien deze behoefte concreet aanwezig wordt binnen onze organisatie pakken we dit uiteraard op. Dit zal echter, gezien het bijbehorend kostenaspect op zijn vroegst medio tweede helft van 2020 gedaan worden.	
Jaarrekening	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	Aantrekken nieuwe leningen	Bij het aantrekken van nieuwe leningen worden bij meerdere partijen offertes opgevraagd. PwC adviseert om de procedure voor het vastleggen van de opgevraagde offertes te formaliseren.	In ons treasurystatuut staat beschreven dat wij bij minimaal 2 instellingen een offerte opvragen en deze intern schriftelijk worden vastgelegd. Voor het aangaan van de nieuwe leningen hebben wij de afgelopen jaren bij vijf instellingen offertes opgevraagd. We zullen het komende jaar met inkoop-aanbesteding sparren of we vanuit de aanbestedingsplicht bestaande afspraken moeten wijzigen en formaliseren.	

Onderdeel uit accountantsverslag	Kopje	Onderwerp	Omschrijving/bevinding	Ambtelijke reactie	Opmerking n.a.v. bespreking
Jaarrekening	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	Aanbestedingen	PwC vraagt aandacht voor de onderbouwing en dossiervorming van gevolgde aanbestedingsprocedures, waarbij het proces inzake de controle van aanbestedingen kan worden verbeterd. Specifiek wordt aanbevolen dat de budgethouder in de afstemming met de afdeling inkoop een vaste opbouw van het dossier inricht met een checklist, waaruit overwegingen om te komen tot een rechtmatige aanbesteding zichtbaar worden aangetoond.	Twee jaar geleden constateerden we dat naar ons inschatten voor het inkoop- en aanbestedingsproces rondom 'inhuur' de meeste aandacht nodig was. De afgelopen anderhalf jaar zijn we intensief aan de slag geweest met het hameren op het voeren van de juiste procedure (en bijbehorende dossiervorming) bij inhuur. Hierin hebben we o.i. intussen een flinke slag gemaakt. Voorts zijn we afgelopen jaar gestart met het (nog) meer pro-actief benaderen en begeleiden van collega's die een (al dan niet onderhandse) procedure voeren. Ook nieuwe collega's benaderen we bij wijze van 'kennismaken' pro-actief om de bekende 'korte lijn' te creëren. We merken dat dit vruchten afwerpt. We willen de ingezette lijn voortzetten, waarbij we naast de aandacht voor de (juiste) procedure, ook aandacht blijven vragen voor dossiervorming. Ook gaan we vaker a.d.h.v. een zogeheten spend-analyse checken of de inkooptrajecten op de juiste manier doorlopen zijn en op de juiste manier gedocumenteerd is. Tenslotte willen we onderzoeken we de dossiervorming voor de inkoopers (vakafdeling) gemakkelijker kunnen maken. (We merken dat dossiervorming in Verseon bepaald niet als praktisch wordt ervaren.)	
Jaarrekening	Ontwikkelingen bedrijfsvoering	Aanbestedingen	De bevinding inzake de nationale aanbestedingswet: Bij twee dossiers wordt niet voldaan aan de vereisten bij het opvragen van offertes bij nationale aanbestedingen. Deze werkzaamheden dienen nog definitief door PwC te worden afgerond.	T.k.a. Zie vorig punt voor de ambities en doelstelling t.a.v. verbeteringen in het aanbestedingsproces.	Dit betreffen inkopen waar volgens ons eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid meerdere offertes voor aangevraagd hadden moeten hebben.
Jaarrekening	Weerstandsvermogen	Weerstandsvermogen	PwC benoemt dat de gewogen risico's voor de berekening van de weerstandsreserve met 3 miljoen zijn toegenomen t.o.v. 2018.	Dit is niet correct. In de jaarrekening 2018 waren de gewogen risico's 7,3 miljoen. In de jaarrekening 2019 is dit 8,5 miljoen.	PwC gaat dit checken en aanpassen indien blijkt dat de cijfers onjuist zijn.
Interne beheersing	Kwaliteit	Procesbeschrijvingen	PwC beschrijft dat de interne beheersing op orde is, maar adviseert om verouderde procesbeschrijvingen te actualiseren en deze te koppelen aan een risico-analyse per proces.	Wij pakken momenteel alleen de processen op om te beschrijven die een hoge prioriteit hebben vanuit de vakafdeling of ic. Bij het opstellen van een procesbeschrijving bekijken we per stap welke functionaris deze uitvoert en wordt bij het opstellen van de procesbeschrijving de effectiviteit/efficiëntie beoordeeld en bekeken op welke manier beheersingsmaatregelen in het proces kunnen worden opgenomen. Vanwege beperkte capaciteit kunnen wij momenteel niet alle aanwezige procesbeschrijvingen tijdig actualiseren.	